

Amalia Scalat, Cristina Martin

Călătorie prin lumea textelor literare

clasa
a **II**-a

partea a 2-a

exerciții, evaluări
lecturi, vocabular, curiozități

NUME și PRENUME:

CLASA:

ȘCOALA:

AR

editura **ELICART**

UNITATEA 5

Dincolo de iarnă

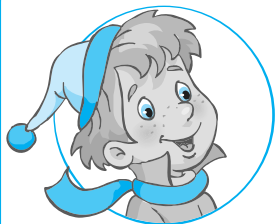
după Silvia Kerim

1 **Apreciază enunțurile de mai jos cu A (adevărat) și F (fals).**

- Ninsese atât de mult, că întreg orașul era acoperit de zăpadă.
- Câinele rănit căuta adăpost lângă o casă galbenă.
- Cățelușul stătea la colțul casei de la Crăciun.
- Un copil l-a chemat în curte.
- Câinele a traversat în grabă strada.
- Copilul a îndrăgit câinele, dar părinții nu i-au permis să îl adopte.

2 **Completează „explozia stelară” cu întrebări referitoare la text.**

Cine?

De ce?

Ce?

Unde?

Cum?

3 **Continuă enunțurile, adăugând informații care se desprind din textul din manual.**

• Zăpada

• Lovit și istovit, un câine

• Un copil

- 4 **CREAȚIE.** Imaginează-ți o scurtă continuare a textului din manual. Dacă îți place, poți continua ideea noastră.

Zilele treceau. Lăbuța cățelului se însănătoșea, iar copilul îl îndrăgea tot mai mult. L-a numit Lăbuș. Cei doi erau nedespărțiți. Uneori ieșeau afară și făceau sărituri în zăpadă.

- 5 Scrie însușiri posibile pe care le-ai putea atribui unui câine.

afectuos

- 6 Găsește și elimină intrusul.

- ▶ trist, abătut, sătul, supărat;
- ▶ cameră, odaie, încăpere, școală;
- ▶ drum, oraș, cale, potecă;
- ▶ a trece, a străbate, a intra, a traversa.

- 7 Eu scriu una, tu scrii multe! Urmărește modelul!

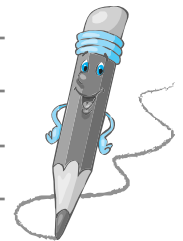
Model: Copac înzăpezit → copaci înzăpeziți

zi însorită →

fular lung →

oraș aglomerat →

casă galbenă →

- 8 Citește textul de mai jos și descoperă greșelile! Scrie-l corect pe spațiul dat.

Brazii înzăpezite înfruntau curajoase ninsoarea. Fulgi pufos cădeau din cerul cenușii. Vântul puternică troienea zăpada argintii. Șoricelul stătea ghemuiți în căsuța lui călduros.

9 Transformă textul de mai jos, după model:

Mia se trezește. Se uită pe fereastră. Fața i se luminează. Zăpada se așterne. Pământul se împodobește cu scipiri argintii. Se gândește o clipă... Se așază la masa de lucru. O idee i se naște. Mia se apucă de lucru.

Mia s-a trezit. S-a uitat pe fereastră. _____

10 Corectează greșelile strecurate în textul următor.

Pisicuța s-a se lungise pe pervazul ferestrei. Sa așezat acolo deoarece adora să stea la soare. Blănița sa cafenie strălucea. Sa întins și a început să toarcă.

11 Scrie cuvinte potrivite pentru a continua enunțurile:

- Lăbuța sa _____
- Lăbuța s-a _____

12 Urmărește modelul oferit și continuă, scriind cuvinte potrivite.

Model: _____ *blana sa* _____ *se așază* → _____ *s-a așezat*
_____ sa _____ se formează → _____
_____ sa _____ se află → _____
_____ sa _____ se întunecă → _____

13 Amintește-ți poezia „Balada unui greier mic” și rezolvă cerințele:

- Ce final are? Încercuiește și argumentează de ce ți se pare astfel.

➤ Poezia are un final *vesel* / *trist*, deoarece _____

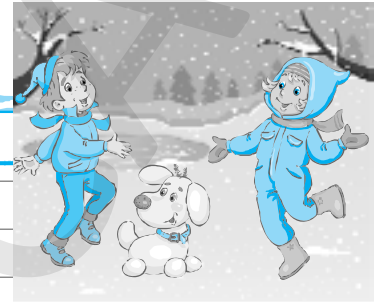
- Schimbă finalul, astfel încât să fie total diferit.
- _____
- _____
- _____

14 Citește enunțurile de mai jos și bifează-le pe cele care pot fi începuturi de texte narative.

- „Și am încălecat pe-o șa și v-am spus povestea așa.”
- „A nins odată, a tot nins, că dacă nu ar fi nins atât, nu v-aș fi povestit!”
- „Trăia pe vremuri, într-o peșteră, un pui de dinozaur.”
- „De atunci, pisicuța nu și-a mai băgat niciodată boticul în borcanul cu smântână!”

➤ Alege un început de text narativ dintre cele de mai sus și alcătuește pe caietul de teme o povestire. Citește textul colegilor tăi și roagă-i să își exprime părerea.

15 Privește imaginea și compune un scurt text narativ, răspunzând la întrebările din schema propusă.

SCHEMĂ	TEXT NARATIV
<p>Introducere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Când se petrece acțiunea? • Unde are loc? • Cine sunt personajele? 	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>Întâmplări</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ce fac copiii? • Ce au construit? • Ce se întâmplă deodată? 	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
<p>Final</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cum se încheie povestea? • Are final vesel sau trist? 	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

16 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

➔ tăios

➔ pustiu

17 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Într-o zi de iarnă, când tot orașul era acoperit de _____, un câine rănit, slab și _____ căuta adăpost la colțul unei case _____.

Salvarea i-a venit de la un _____, care l-a primit în _____ sa, l-a hrănit și, în final, l-a _____.

Cerceluși (partea I)

după Mircea Cărtărescu

1 Unește pentru a forma propoziții referitoare la textul din manual.

Tramvaiul...

străjuia centrul pieței.

Statuia...

era goală.

Cofetăria...

se clătina pe șine.

Piața...

se adunaseră deasupra statuii.

Norii...

avea bomboane în vitrină.

2 Metoda „PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE” – clasa se împarte în 6 grupe, corespunzătoare fiecărei pălării. Grupele trebuie să realizeze sarcinile de mai jos. Exercițiul poate fi rezolvat și individual.

PĂLĂRIA ALBĂ

– Informăm!

→ Care este problema cu care se confruntă personajul?

PĂLĂRIA ROȘIE

– Ne exprimăm emoțiile!

→ Ce emoții ai simțit pe parcursul citirii textului?

PĂLĂRIA NEAGRĂ

– Aspectele negative!

→ Ce se putea întâmpla dacă mama ar fi întârziat mai mult în cofetărie?

PĂLĂRIA GALBENĂ – Aspectele pozitive!

➔ Ce a dovedit copilul de trei ani, așteptând?

PĂLĂRIA VERDE – Avem idei!

➔ Tu cum ai fi procedat dacă ai fi fost în locul copilului?

PĂLĂRIA ALBASTRĂ – Clarificăm și tragem concluzii?

➔ Povestește cum îți imaginezi că s-a petrecut reîntâlnirea copilului cu mama.

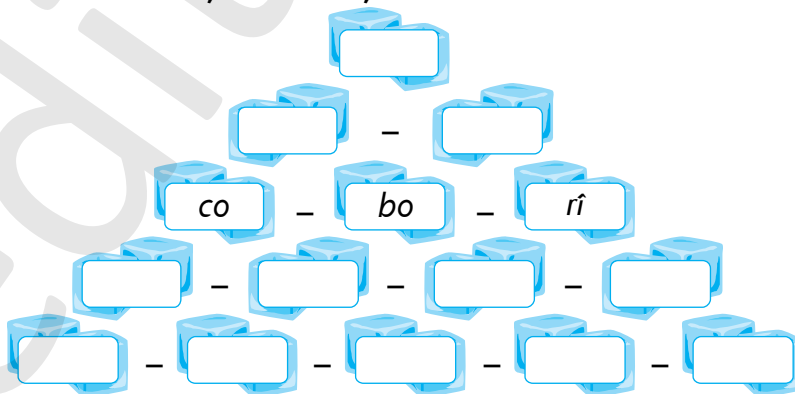
★ Cel mai mult mi-a plăcut pălăria _____, deoarece _____.

3 Formulează propoziții în care să utilizezi expresiile:

- „cârlionții castanii”

- „cercelușii de aur”

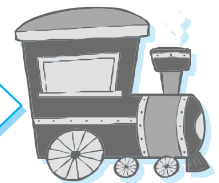
4 **PIRAMIDA CUVINTELOR.** Scrie pe „cuburile de gheață” cuvinte care au numărul de silabe cerut și care conțin literele *î / â*.

5 Încercuiește cu roșu greșelile din textul următor, apoi transcrie-l corect.

În zorii zilei, în stația de autobuz, câțiva copii cu ghiozdane în spate așteptau, vorbind âncet. În sfârșit autobuzul sosește. Copiii așteaptă să coboare călătorii și să urce persoanele vîrstnice din stație.

6 Tu cum te comporti în mijloacele de transport? Scrie câteva reguli pe care le respecti.

7 Bifează afirmațiile care ți se potrivesc.

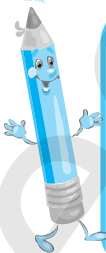
- Urc și cobor în / din autobuz fără să împing alte persoane.
- Îmi fac loc cu coatele printre călători, dacă e aglomerat.
- În autobuz vorbesc tare, pentru că nu se aude.
- Îmi cer scuze dacă, din greșeală, am lovit sau călcat pe cineva.
- Bat cu pumnii în ușile autobuzului să se deschidă mai repede.
- Ofer locul unei persoane care pare să aibă nevoie.

8 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

↪ poleială

↪ desăvârșită

9 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Autorul _____, în textul „_____”, ne povestește un episod din viața unui copil de _____ ani. Copilașul privea și observa fascinat lumea din jurul lui: tramvaiul, statuia, vitrina _____, cârlionții castanii ai _____, zăpada, norii.

Cerceluși (partea a II-a)

după Mircea Cărtărescu

1 **Îmi amintesc ce s-a întâmplat!** Încercuiește varianta potrivită.

Întâmplarea este povestită de *băiat / mama băiatului*. Cei doi se îndreptau către *piață / mătușa copilului*. După ce coborâseră din *tramvai / tren*, mama *intrase într-o cofetărie / îl pierduse pe băiat în mulțime*. Băiatul rămăsese să *aștepte afară / intrase în magazin cu mama sa*.

2 **Completează enunțurile cu termenii potriviți dintre paranteze.**

(*mama, băiatul, mama și copilul, fericit, speriat, râdă, plângă*)

Personajele întâmplării sunt _____.

În timp ce-și aștepta mama, _____ a început să _____.

El s-a _____, crezând că s-a pierdut. Când _____ a revenit, copilul a îmbrățișat-o strâns și a început să _____ printre lacrimi.

Acum băiatul era _____, simțindu-se în siguranță în brațele ei.

3 **Prin ce emoții trece băiatul înainte și după apariția mamei?**

	Înainte	După apariția mamei
Băiatul se simțea...	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____
	_____	_____

4 **Formulează întrebări pentru răspunsurile următoare:**

→ _____ ?
Copilul a început să țipe din toate puterile sale.

→ _____ ?
Mama i-a adus bomboane roz, din zahăr, într-o pungă de hârtie.

→ _____ ?
De atunci, mirosul dulce al bomboanelor înseamnă pentru copil fericire.

5 **Scrive cuvinte cu sens asemănător pentru:**

➤ să țip = _____ ➤ deodată = _____

➤ am zărit = _____ ➤ aroma = _____

6 Subliniază ce cuvânt a fost adăugat de la un enunț la altul.

Am stat afară douăzeci de minute.

- ➔ Am stat afară douăzeci de minute lungi.
- ➔ Dimineață, am stat afară douăzeci de minute lungi.
- ➔ Dimineață, am stat zgribulit afară douăzeci de minute lungi.

Adaugă și tu, în 3 etape, câte un cuvânt și îmbogățește enunțul următor:

Băiatul strigă.

7 Ce detalii de la mama ta iubești cel mai mult? Urmărește modelul.

Model: Băiatul își amintea de cărlionții castanii ai mamei peste cercezușii de aur, de haina ei roz, de fața subțire, de gâtul și brațele ei.

8 a) Numerotează în ordine acțiunile din textul *Cercezuși (partea I)*.

- Mama intră în magazinul de dulciuri.
- El merge cu mama lui către mătușa sa, cu tramvaiul.
- Este prezentat băiețelul de 3 ani.
- Băiatul se sperie că s-a pierdut.
- Mama și băiatul se opresc în fața cofetăriei.

b) Povestește-i oral colegului de bancă întâmplarea. Folosește expresiile: *la început, mai apoi, după aceea, în final*.

c) Roagă-l pe colegul de bancă să evalueze povestirea ta, bifând cerințele:

- Au fost incluse toate elementele textului narativ.
- Enunțurile au fost scurte.
- Acțiunile au fost povestite în ordine.
- Nu a făcut repetiții supărătoare.

JOC – Scaunul povestitorului

Alege una dintre emoțiile următoare: *bucurie, tristețe, frică, mirare*. Povestește apoi, în fața clasei, o întâmplare în care ai trăit una dintre aceste emoții. Nu uita să precizezi timpul, locul, alte personaje care au participat la acțiune (dacă este cazul) și să respecti ordinea întâmplărilor.

9 **CHESTIONARUL FERICIRII.** Adresează-i colegului de bancă întrebările de mai jos și notează răspunsurile lui. Acordă inimioare răspunsurilor sale.

→ Ce te face fericit?

→ Când ai sărit în sus de fericire?

→ Cine te face fericit?

10 Caută în dicționar următoarele cuvinte și notează definițiile găsite. Reține-le!

→ ghemuit

→ zimțate

11 COMPLETEAZĂ ȘI REȚINE!

Pentru copilul de trei ani, personajul textului „_____”, nefericirea înseamnă să se simtă pierdut, rătăcit de mama lui, iar _____ înseamnă prezența mamei, brațele ei, fața și parfumul dulce al _____ pe care i le-a cumpărat.

LECTURĂ. Citește textul următor:

Prietena salvatoare

Începeam clasa I la o școală mare din oraș. În prima zi, am fost însoțit de mama. Zeci de copii și părinți umpleau curtea. O țineam pe mama strâns de mână, de teamă să nu mă pierd. La microfon vorbeau diferiți profesori.

Deodată, copiii au început să se miște și m-am simțit împins. Am scăpat mâna mamei și m-am pierdut printre ceilalți copii și părinții lor. Multimea mă împingea ca un val puternic de apă, înainte și înapoi.

M-am speriat puțin. Deodată, cineva m-a prins de mână. Era Mia, prietena și vecina mea de bloc. Am fost atât de bucuros să-i văd chipul!

Ținându-ne de mână, ne-am îndreptat încet către poarta școlii. Acolo am zărit-o pe mama. Mă căuta și ea. Văzându-mă vesel, de mână cu Mia, a zâmbit mulțumită.

Întâmplarea aceasta și chipul Miei sunt amintirile dragi din prima zi din viața mea de elev.

Tu ce amintiri ai din prima zi de școală?

Gândește-te la elefant

de Constanța Buzea

1 Colorează cu albastru stropul de apă care corespunde variantei corecte.

- ➔ Poezia are: 5 strofe; 4 strofe; 6 strofe.
- ➔ A patra strofă are: 4 versuri; 5 versuri; 6 versuri.
- ➔ Expresia „ți-e urât” semnifică: ești urât; ești într-un loc urât; te simți singur.
- ➔ Cel mai rău lucru pentru un copil este: să se rătăcească; să fie trist; să fie fricos.

2 Răspunde la întrebările următoare, folosind versuri din poezie. (Vezi model!)

• Cui este dedicată poezia?

„Copile drag, când ești bolnav,”

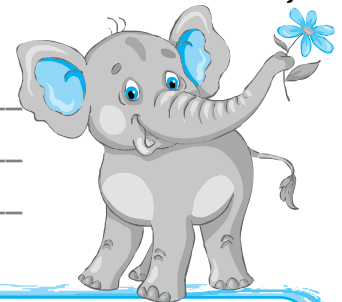
• Unde se pierduse elefăntelul?

• De ce căuta „o apă rece”?

• Ce credea puiul că vor face părinții?

3 **SUNT ȘI EU POET!** Scrie din poezie cuvinte care rimează cu cele de mai jos. Adaugă apoi și tu unele potrivite. Urmărește modelul!

- tropicală ➔ zăpușeală ➔ școală
- sete ➔ _____ ➔ _____
- rece ➔ _____ ➔ _____

4 Completează „Jurnalul cu dublă intrare”.

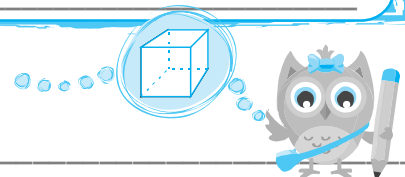
Scrie din poezie versurile care ți-au plăcut.

Argumentează alegerea ta!

<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>
---	---

5 Rezolvă exercițiul folosind METODA CUBUL!

1. Descrie _____ cum era pădurea tropicală.

2. **Compară** cum era puiul de elefant înainte și după ce a găsit „apă rece”.

Înainte de baie	După baie
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

3. **Analizează** care ar fi putut fi pericolele întâmpinate de puiul de elefant rătăcit în pădurea tropicală.

▶ să se înece în apă;

4. **Asociază** cuvintele cu sens asemănător:

trist

a dojeni

fricos

zăpușeală

pe-ndelete

rătăcise

temător

posomorât

fără grabă

a certa

arșiță

pierduse

5. **Aplică** Scrie cuvinte cu sens opus pentru:

▶ bolnav ≠ _____ ▶ rătăcit ≠ _____

▶ drepte ≠ _____ ▶ departe ≠ _____

6. **Argumentează** Ce ai putea face în situația în care te-ai rătăci de mama ta? Argumentează de ce ai proceda astfel!

6. **Alcătuiește** enunțuri, folosind expresiile din poezie:

„ți-e urât”

„pe-ndelete”

Cum spală Gigel tricoul

- 1 Continuă întrebările începute, referitoare la banda desenată. Roagă-l pe colegul de bancă să răspundă.

Model: • ÎNTREBARE: Cine este personajul principal al întâmplării?
• RĂSPUNS: Personajul principal este un băiat, pe nume Gigel.

Întrebare: Unde _____ ?

Răspuns: _____

Întrebare: De ce _____ ?

Răspuns: _____

- 2 Marchează cu „X” caseta corespunzătoare răspunsului corect:

- Gigel decide:
 - să spele podeaua cu mopul; să-și spele tricoul; să facă baie.
- Gigel se apucă de spălat, deoarece:
 - s-a murdărit cu acuarele; s-a pătat cu cerneală;
 - a testat creioanele pe tricou.
- Gigel spală tricoul:
 - în mașina de spălat rufe; băgându-l în bidonul cu detergent;
 - în chiuvetă.

- 3 Ce proverb se potrivește cel mai bine benzii desenate din manual? Bifează, apoi explică alegerea ta.

- „Nu lăsa pe mâine ce poți face azi.”
- „Cine nu-ncearcă nici nu câștigă.”
- „Omul din greșeli învață.”

4 Notează impresiile tale referitoare la banda desenată din manual.

◆ Cel mai mult mi-a plăcut _____

◆ Cea mai amuzantă imagine mi s-a părut _____

◆ Am învățat că _____

◆ Banda desenată mi-a amintit de _____

5 Privește banda desenată de mai jos și rezolvă cerințele.

a) Continuă textul, scriind replici și povestind mai departe. Pune-i un titlu potrivit!

JOC
de rol

Era o zi geroasă de iarnă. O păsărică aproape înghețată a poposit pe nasul lui Stelică, omul de zăpadă cel inimos.

— Bună ziua, omule de zăpadă! Te superi dacă ciugulesc din nasul tău?

— Salutare, păsărico! Te ajut bucuros!

— Nu am mâncat de aseară. Cu greu am găsit câteva firmituri în fața covrigăriei.

— _____

b) Citește dialogul împreună cu un coleg, folosind intonația.

Citește textul de mai jos, apoi rezolvă cerințele care urmează:

Era într-o zi de iarnă. Ina își ajuta părinții la cumpărături.
 — Ina, verifică lista, te rog! Am luat tot ce trebuie? întrebă mama.
 — Lapte, fructe, pâine... ouă! Am uitat de ouă! răspunde Ina și aleargă repede după ouăle lipsă.
 Ajunși acasă, Inei i-a venit o idee.
 — Mami, crezi că pot ieși puișori din ouăle acestea?
 — Sunt ouă din supermarket, Ina! Acestea nu pot fi incubate, i-a răspuns mama, dar totuși i-a oferit trei ouă.
 „Ca să poată ieși puișori, ouăle trebuie puse în *incubator*¹. Dacă nu ai incubator, atunci ai nevoie de o *cloșcă*². Am văzut că așa procedează bunica. Doar că eu nu am nici incubator, nici cloșcă!” s-a gândit dezamăgită Ina.
 După mai multe căutări pe Internet, fetița a decis să le pună într-un coșuleț, pe care apoi l-a așezat cu grijă lângă caloriferul din bucătărie. Știa foarte bine că trebuie să aibă răbdare și că puii nu ies așa, de pe o zi pe alta.
 În fiecare dimineață alerga la bucătărie, sperând să vadă un puișor pufos în coș. Astfel, a așteptat cu sufletul la gură vreme de trei săptămâni.
 Într-o dimineață, Ina a observat că unul dintre cele trei ouă avea coaja crăpată.
 (Un ou cu surprize, de Andra Aprodu)

Citim și ne îmbogățim vocabularul!

Reține cuvintele și explicațiile lor. Folosește-le apoi în compuneri!

- (1) *incubator* = instalație special amenajată, de clocire artificială;
 (2) *cloșcă* = găină care clocește sau care a scos pui de curând.

1 Numerotează enunțurile în ordinea întâmplărilor.

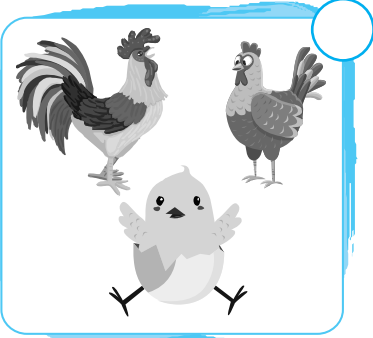
- Fata îi cere mamei un ou.
- Ina și părinții ei sunt la cumpărături.
- Ea verifică ouăle timp de trei săptămâni.
- Într-o zi, descoperă coaja unui ou crăpată.
- Fetița pune ouăle lângă calorifer, la clocit.

2 Continuă enunțuri, adăugând cuvinte potrivite.

- Ina s-a gândit _____
- Mama sa _____
- Din ou s-a zărit _____
- Ideea sa _____

3 Privește imaginile, alege un posibil final pentru întâmplarea citită și scrie un text.

Puișorul ajunge la o fermă...

Puișorul rămâne cu fetița...

Din ou iese o... rățușcă!

4 Colorează doar ouăle pe care sunt scrise corect toate cuvintele!

a coborâ
urât
a urî
surâs

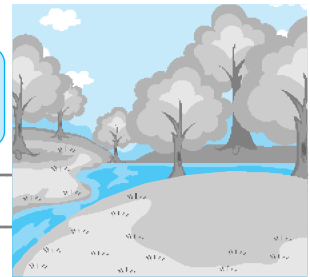
gând
a pârî
a vârî
vânt

a hotărî
înot
a ocărî
încet

a urâ
a doborâ
a înota
lână

5 Alcătuieste un text cu trei alineate, pe baza șirului de întrebări de mai jos. Atenție la scrierea pe liniatura dictando!

- Unde și când se petrece întâmplarea?
- Cine a pornit să descopere pădurea?
- Ce zgomot ciudat a auzit?
- Cum s-a sfârșit aventura?

Am rezolvat
totul!

Sunt pe drumul
cel bun!

Voi exersa
mai mult!

UNITATEA 6

Zăpada și ghiocelul

după o legendă populară

1 Realizează „fișa de lectură” a lecției din manual.

FIȘĂ DE LECTURĂ

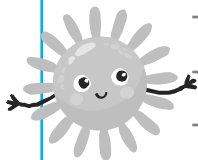
Titlul: _____

Personajele textului: _____

Personajul preferat: _____

Motivarea alegerii personajului îndrăgit: _____

Întâmplările în ordinea desfășurării: _____

Încheierea întâmplării: _____

Expresii frumoase: _____

Ce ți-a plăcut cel mai mult? _____

Ce alt titlu ai pune? _____

Cuprins

Unitatea 5

- Dincolo de iarnă*, după Silvia Kerim / 3
Cerceluși (partea I), după Mircea Cărtărescu / 7
Cerceluși (partea a II-a), după Mircea Cărtărescu / 10
Gândește-te la elefant, de Constanța Buzea / 13
Cum spală Gigel tricoul / 16
Evaluare – Unitatea 5 / 18

Unitatea 6

- Zăpada și ghiocelul*, după o legendă populară / 20
Țara de azur, de Vasile Nicolescu / 23
Sfârșitul iernei, de Vasile Alecsandri / 25
Păpădia, după Ion Agârbiceanu / 28
Evaluare – Unitatea 6 / 31

Unitatea 7

- Alice în Țara Minunilor*, după Lewis Carroll / 33
Arik, de Ioana Nicolaie / 36
Aventurile lui Emil, după Astrid Lindgren / 39
Povestea cu mătura noastră (I), după Octav Pancu-Iași / 42
Povestea cu mătura noastră (II), după Octav Pancu-Iași / 45
Evaluare – Unitatea 7 / 49

Unitatea 8

- Xenia și xilofonul*, după Nichita Stănescu și Gheorghe Tomozei / 51
Cepelică se împrietenește cu un urs simpatic, după Gianni Rodari / 55
O întâmplare adevărată, după Cleopatra Lorințiu / 58
O altfel de dimineață, de Horia Corcheș / 61
Evaluare – Unitatea 8 / 64

Evaluare finală / 66